

Grey Scale #13

DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK
KOŁO NAUKOWE SŁUCHACZY PRZY KATEDRZE TAKTYKI
WOJSK OPK

~~JAWNE~~

~~POUJNE~~

Egz. Nr. 1

**Tezy do sympozjum naukowego
na temat:
WYBRANE PROBLEMY WSPÓLDZIAŁANIA
WOJSK KORPUSU OPK**

BIBLIOTEKA SZTABU GENERALNEGO WP
Akademii Sztabu Generalnego Wojsk
Nr ewid. _____

41850

WARSZAWA

MARZEC

1980

Colour Chart #13

DANES-PICTA.COM

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK
KOŁO NAUKOWE SŁUCHACZY PRZY KATEDRZE TAKTYKI
WOJSK OPK

TAJNE

POUJNE

Egz. Nr. 1

Tezy do sympozjum naukowego na temat: WYBRANE PROBLEMY WSPÓŁDZIAŁANIA WOJSK KORPUSU OPK

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Instytutu Zbiórów Specjalnych
Nr ewid. _____

41850

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK

KOŁO NAUKOWE SŁUCHACZY PRZY KATEDRZE TAKTYKI WOJSK
OPK

Ustawa z dnia 22 stycznia 1989 roku
art. 86 ust. 2

(Dz. U. RP Nr 11 poz. 95)

podpis

~~WYDZIAŁ~~
~~SAJÓDZEWEGO~~

~~WYDZIAŁ~~
~~SAJÓDZEWEGO~~

Egz.nr

1

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

TEZY DO SYMPOZJUM NAUKOWEGO
=====

Na temat: "WYBRANE PROBLEMY WSPÓLDZIAŁANIA WOJSK
KORPUSU OPK"

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwus: Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. _____

~~41850~~

WARSZAWA

Marzec

1980 r.

Dynamiczny rozwój środków napadu powietrznego /ŚNP/ nieprzyjaciela oraz koncepcja ich wykorzystania na współczesnym polu walki świadczą o rosnącej randze operacji powietrznych w działaniach bojowych naszych potencjalnych przeciwników. Potwierdziły to w całej rozciągłości powojenne konflikty lokalne, zwłaszcza w Wietnamie i na Bliskim Wschodzie oraz ćwiczenia organizowane aktualnie przez państwa NATO.

Zmusza to nas do ciągłego doskonalenia systemów obrony powietrznej zarówno w zakresie możliwości sprzętu bojowego, jak i wykorzystania go na polu walki. Wzrost nasycenia wojsk OPK różnorodnym sprzętem spowodował, że walka ze ŚNP nieprzyjaciela stała się walką ogólnowojskową wymagającą ściślejszej korelacji wysiłków różnych rodzajów wojsk wchodzących w skład systemów OP.

Przed sztabami wojsk OPK na różnych szczeblach struktury organizacyjnej stanęły nowe zadania, których spełnienie wymaga gruntownej wiedzy i dużego doświadczenia w zakresie organizacji i realizacji współdziałania w stopniu zapewniającym optymalne wykorzystanie możliwości bojowych wszystkich środków walki. Problem ten szczególnie ostro rysuje się w momentach wprowadzania nowych środków, gdy pod znakiem zapytania stają dotychczas stosowane i praktycznie potwierdzone sposoby współdziałania. Sytuacja taka powstaje w wojskach OPK wobec faktu wyposażenia lotnictwa myśliwskiego w samoloty MiG-23 MF oraz wojsk raketowych w przeciwlotnicze

zestawy raketowe /PZR/ S-200, co zwiększa możliwości pod względem zasięgu oddziaływania na ŚNP nieprzyjaciela na dalekich podejściach do broniowych obiektów, rejonów czy kierunków.

Porównywalne zasięgi działania samolotów MiG-23 MF i PZR S-200 oraz koncepcja wykorzystania ich na zasadniczych kierunkach uderzeń ŚNP nieprzyjaciela wymagają weryfikacji dotychczasowej zasady polegającej na dążeniu do działań lotnictwa myśliwskiego poza strefami ognia wojsk raketowych.

Problem ten zarysował się podczas ćwiczeń prowadzonych wśród słuchaczy III kursu wojsk OPK szczególnie w zakresie wyboru określonego sposobu współdziałania i możliwości radiolokacyjnego zabezpieczenia działań. Zagadnienie to uznano za nierozwiązane w pełni i rozpatrywano w ramach działania Koła Naukowego Słuchaczy przy Katedrze Taktyki wojsk OPK. Dorobek tej pracy pragniemy zaprezentować na sympozjum naukowym stawiając sobie za cel skonfrontowanie poglądów na organizowanie współdziałania pomiędzy lotnictwem myśliwskim i wojskami raketowymi posiadającymi w uzbrojeniu środki walki dalekiego zasięgu.

Liczymy, że uzyskane w trakcie sympozjum opinie dadzą możliwość ukierunkowania i wzbogacenia działalności pozaprogramowej słuchaczy, a tym samym doskonalenia teoretycznych podstaw dowodzenia wojskami.

Poniżej przedstawione zostały podstawowe tezy, których przedyskutowanie, zdaniem organizatorów po-

siada szczególne znaczenie dla osiągnięcia założonych celów sympozjum.

I. WSPÓLDZIAŁANIE LOTNICTWA MYŚLIWSKIEGO WYPOSAŻONEGO W SAMOLOTY MiG-23 MF Z WOJSKAMI RAKIETOWYMI WYPOSAŻONYMI W PZR S-200

Jedną z podstawowych zasad wykorzystania bojowego wojsk OPK jest zwalczanie celów powietrznych na dalekich podejściach do bronionych obiektów, rejonów czy kierunków, wobec doskonalenia ŚNP nieprzyjaciela, polegającego zwłaszcza na wyposażeniu ich w środki rażenia klasy powietrzeziemia o zasięgu 60-80 i więcej kilometrów, które umożliwiają wykonywanie uderzeń na osłaniane obiekty spoza stref ognia PZR S-75 i S-125 oraz stref dyżurowania samolotów MiG-21, praktyczne spełnienie powyższej zasady stanie się możliwe jeżeli wykorzystamy do działań środki walki dysponujące odpowiednią zasięgami, takie jak samoloty MiG-23 i PZR S-200.

Analiza możliwości bojowych tych środków walki prowadzi do następujących wniosków:

- 1/ zarówno samoloty MiG-23 MF, jak i PZR S-200 posiadają zbliżony zasięg /promień taktyczny/ działania rzędu 130 km na małych wysokościach i 250 km na dużych wysokościach;
- 2/ samoloty MiG-23 MF posiadają stosunkowo duże możliwości na małych i średnich wysokościach, a PZR S-200 na średnich i dużych wysokościach;

- 3/ ograniczony zasięg informacji radiolokacyjnej powoduje konieczność stosowania mniej ekonomicznych sposobów działań bojowych samolotów MiG-23 /przechwytywanie z dyżurowania w powietrzu/ oraz nie zapewnia pełnego wykorzystania przestrzennych możliwości tych samolotów /tactycznego promienia działania/;
- 4/ PZR S-200 posiadają możliwość zwalczania celów - źródeł zakłóceń, a samolot MiG-23 wyposażony jest w stacje SAPFIR-23 o dużej odporności na zakłócenia oraz termopelengator;
- 5/ samoloty MiG-23 posiadają możliwość zwalczania celów z przedniej półsfery.

Gwarancją optymalnego wykorzystania możliwości bojowych powyższych środków walki jest właściwie zorganizowane i realizowane współdziałanie.

Stoimy na stanowisku, że współdziałanie będzie odbywać się w "strefie współdziałania" określonej w sposób podobny jak dla wojsk rakietowych dysponujących PZR S-75 i S-125 oraz lotnictwa myśliwskiego wyposażonego w samoloty MiG-21. Jednak pamiętać przy tym należy, że strefa ta jest większa, gdyż większy jest zasięg ognia PZR S-200. Powoduje to wzrost potrzeb w zasięgu informacji radiolokacyjnej o ŚNP nieprzyjaciela w stopniu dalece wykraczającym poza możliwości systemu rozpoznania szczebla taktycznego.

Zgodni jesteśmy co do tego, że wybór określonego sposobu współdziałania, przy założonych możliwościach wojsk własnych, zależy od kształtowania

się sytuacji powietrznej.

Uważamy, że z teoretycznego punktu widzenia za podstawowy sposób współdziałania należy przyjąć podział wysiłków na poszczególne cele powietrzne. Zapewnia on możliwość przydzielania celów temu rodzajowi wojsk, który posiada najlepsze możliwości zwalczania tego celu. Jego wadę są stosunkowo ostre wymagania dla informacji o sytuacji powietrznej, co nie zawsze możliwe jest do spełnienia. Dlatego też w praktyce najczęściej stosowany będzie podział wysiłków wg rubieży, wysokości, pasów /sektorów/ i czasu. Współdziałanie według czasu jest w zasadzie sposobem wymuszonym i stosowane będzie wobec braku możliwości użycia jednego z rodzajów wojsk.

Współdziałanie według pasów /sektorów/ polega na wyznaczeniu przestrzeni, w której pojawiające się cele powietrzne zwalczą określony rodzaj wojsk bez ograniczeń. Sposób ten nie zapewnia kompleksowego wykorzystania możliwości bojowych wojsk.

Najczęściej stosowanymi sposobami współdziałania będą: podział wysiłków według rubieży i podział wysiłku według wysokości. Dla ułatwienia organizacji i realizacji tych sposobów proponujemy dokonanie podziału przestrzeni współdziałania na następujące strefy:

Strefa I - ograniczona dalszą granicę strefy ognia

PZR S-200 i najdalej położoną rubieżą /nr 1/ wprowadzenia do walki samolotów MiG-23. W tej strefie działania prowadzą ~~wojska~~ wojska raketowe kierując

się zasadę wyboru najważniejszych celów powietrznych;

Strefa II-ograniczona rubieżą nr 1 wprowadzenia do walki samolotów MiG-23 i rubieżą nr 2 wprowadzenia do walki samolotów MiG-21. W strefie tej działania prowadzą samoloty MiG-23 i PZR-S-200. Proponujemy tutaj dokonanie podziału wysiłku według wysokości przydzielając samolotom MiG-23 cele na małych wysokościach, a PZR S-200 cele na średnich i dużych wysokościach. W stosunku do celów szczególnie ważnych uznajemy za dopuszczalne, a nawet konieczne odstępstwo od wyżej podanych zasad przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa samolotom własnym;

Strefa III - ograniczona rubieżą nr 2 wprowadzenia do walki samolotów MiG-21 i dalszą granicę strefy ognia PZR S-75. W strefie tej działania prowadzą samoloty MiG-23, MiG-21 i PZR S-200. Podobnie jak poprzednio, tak i w tej strefie proponujemy dokonanie podziału według wysokości przydzielając cele na małych wysokościach samolotom MiG-23, cele na średnich wysokościach samolotom MiG-21, a cele na dużych wysokościach PZR S-200. Również i w tej strefie dopuszczamy odstępstwa od powyższych zasad;

Strefa IV - ograniczona dalszą granicą stref ognia PZR S-75 i rubieżą stanowisk startowych dywizjonów. W strefie tej istnieje możliwość działania wszystkich środków walki będących w wyposażeniu lotnictwa myśliwskiego i wojsk rakietowych OPK. Jednak bając na uwadze możliwości zakłócenia systemów "SWOJ-OBCE" oraz stosunkowo duże możliwości ogniowe PZR S-75 i S-125 stoją na stanowisku niewprowadzania w tę strefę lotnictwa myśliwskiego, jak również niewykorzystywania PZR S-200. Oczywiście, tak jak poprzednio dopuszczamy odstępstwo od tych zasad, zwłaszcza w stosunku do celów o szczególnym znaczeniu. Jednak pamiętać należy, że konieczność zapewnienia bezpieczeństwa samolotom własnym w tej strefie może doprowadzić do nieracjonalnego ograniczenia możliwości bojowych wojsk rakietowych.

Przedstawiona koncepcja współdziałania uwiadacza jedynie nasz uogólniony punkt widzenia, którego nie zamierzamy traktować formalnie. Wycho-
dzimy z założenia, że podstawą dowodzenia, a tym samym współdziałania stanowi m.in. ich elastyczność i operatywność.

W pracy nad powyższym tematem spotkaliśmy się z szeregiem problemów, których rozwiązanie jest

konieczne dla wypracowania zasad organizacji i realizacji współdziałania. Wybrane spośród nich przedstawiamy poniżej w postaci pytań:

1. W jakich warunkach jest możliwe prowadzenie ognia PZR S-200 powyżej wysokości działania samolotów myśliwskich w strefie ognia tego zestawu?
2. Czy możliwe jest realizowanie współdziałania lotnictwa myśliwskiego i wojsk raketowych w sytuacji zwalczania celów powietrznych przez samoloty myśliwskie poniżej dolnej granicy pola radiolokacyjnego?
3. Jakie przyjęć warunki bezpieczeństwa dla własnych samolotów myśliwskich i czy są one jednako- we w całej strefie ognia wojsk raketowych?

II. WYBRANE PROBLEMY RADIOLOKACYJNEGO ZABEZPIECZENIA DZIAŁAŃ BOJOWYCH AKTYWNYCH ŚRODKÓW WALKI WOJSK KORPUSU OPK

Podstawowym zadaniem wojsk radiotechnicznych w systemie OPK jest zabezpieczenie radiolokacyjne aktywnych środków walki. Wykonanie tego zadania polega na dostarczaniu określonym elementom systemu dowodzenia informacji o ŚNP nieprzyjaciela. Wymagania procesu dowodzenia ukierunkowanego na optymalne wykorzystanie środków walki determinują potrzeby informacji o ŚNP nieprzyjaciela. Stąd też wykonywanie zadań przez WRT należy oceniać w aspekcie potrzeb określonego elementu systemu dowodzenia.

Jest sprawą oczywistą, że funkcje spełniane przez dany element zależą m.in. od ilości, jakości i sposobów użycia podporządkowanych sił i środków. Stąd też z chwilą wprowadzenia do uzbrojenia wojsk OPK samolotów MiG-23 i perspektywy wprowadzenia PZR S-200 wytworzy się dla WRT nowa, jakościowo odmienna sytuacja.

Jesteśmy zdania, że obecny poziom rozwoju środków walki nie zmienia dotychczasowych zasad zabezpieczenia radiolokacyjnego. Jednak determinuje on, i to w sposób istotny, wymagania dotyczące przestrzeni informacji o ŚNP nieprzyjaciela. Sprośtanie tym wymaganiom w oparciu o organiczne środki rozpoznania brygady radiotechnicznej jest możliwe jedynie podczas zabezpieczenia środków walki prowadzących działania w głębi rejonu obrony korpusu. lub też na jego granicach, ale od pewnych wysokości.

Powstaje więc istotna luka, której uzupełnienie jest możliwe poprzez:

- 1/ wyposażenie WRT w nowe środki rozpoznania o zwiększonym zasięgu wykrywania na małych wysokościach;
- 2/ organizację współdziałania z sąsiednimi jednostkami WRT lub jednostkami innych rodzajów wojsk.

Jesteśmy zdania, że uzyskanie poprawy pola radiolokacyjnego na małych wysokościach przez naziemne środki rozpoznania, na obecnym etapie techniki radiolokacji, zostało praktycznie wyczerpane. Rezerwy nadal istnieją w skracaniu czasu obiegu i

przetwarzania informacji. Wymaga to ponoszenia dodatkowych nakładów na rozwój informatycznych systemów zabezpieczenia dowodzenia.

Aktualnie WRT wyposażane są w zestawy radiolokacyjne K-66, których maksymalne możliwości przypadają na zakres średnich i dużych wysokości. Umożliwia to pełniejsze wykorzystanie środków walki dalekiego zasięgu, ale jedynie na średnich i dużych wysokościach. Rozwiązanie to posiada jednak wadę polegającą na utwierdzaniu nieprzyjaciela w przekonaniu o największych możliwościach pokonywania naszej OP na małych i bardzo małych wysokościach.

Duże rezerwy tkwią w organizacji współdziałania z sąsiednimi systemami rozpoznania. Ich wykorzystanie wymaga jednak ujednoczenia sposobu przekazywania informacji. Problem ten szczególnie ostro występuje w przypadku organizacji współdziałania pomiędzy narodowymi systemami rozpoznania. Jego rozwiązanie jest możliwe m.in. przez automatyzację sposobów przekazywania informacji.

Istnieją pewne możliwości wykorzystania informacji o ŚNP nieprzyjaciela ze źródeł rozpoznania marynarki wojennej. Jednak przy obecnym wyposażeniu marynarki wojennej w środki rozpoznania, informację o sytuacji powietrznej możemy wykorzystać tylko w ograniczonym zakresie, głównie jako źródło uzupełniające. Rozwiązanie tych problemów wymaga dalszego kontynuowania prac nad opracowaniem nowych systemów rozpoznania obiektów powietrznych przez lotnictwo i marynarkę wojenną.

Poważną wadę aktualnie stosowanych środków rozpoznania radiolokacyjnego jest ich stosunkowo mała odporność na zakłócenia radioelektroniczne. Wprowadzenie do wyposażenia wojsk raketowych PZR S-200 daje możliwość zwalczania celów źródeł zakłóceń, a tym samym stwarzania lepszych warunków do pracy przez środki radiolokacyjne. W tej sytuacji dochodzi do pozornego przewartościowania funkcji wojsk raketowych sprowadzanej w pewnych sytuacjach do roli zabezpieczenia pracy środków radiolokacyjnych. Jednak przy rozpatrywaniu OP jako systemu jest to konieczność gwarantująca maksymalizację ostatecznych efektów mierzonych liczbą zniszczonych ŚNP nieprzyjaciela. Pojawia się zatem nowa forma współdziałania pomiędzy wojskami radiotechnicznymi a wojskami raketowymi, która obejmuje nie tylko zbiór i opracowanie informacji, lecz również zwalczanie źródeł zakłóceń.

Radiolokacyjne zabezpieczenie aktywnych środków walki stanowi jeden z podstawowych problemów organizacji i prowadzenia działań bojowych. Wprowadzenie nowych środków walki o zwiększonych potencjalnych możliwościach bojowych, zrodziło nowe wymagania, których spełnienie jest warunkiem wysokiej jakości dowodzenia bez względu na szczebel struktury organizacyjnej wojsk OPK. Liczymy, że przedstawione w tezach wybrane problemy zostaną wzbogacone poprzez dyskusję obejmującą m.in.:

1. Wymagania w zakresie jakości informacji radiolokacyjnej niezbędnej dla zabezpieczenia dzia-

- łań bojowych środków walki dalekiego zasięgu.
2. Podział kompetencji pomiędzy elementy prowadzące zbiór i opracowanie informacji o ŚNP nieprzyjaciela.
 3. Możliwości organizacji powietrznych i morskich systemów rozpoznania ŚNP nieprzyjaciela.

Przedstawione zagadnienia nie wyczerpują ogromu problemów związanych z organizacją i prowadzeniem działań bojowych wojsk OPK. Wybraliśmy te, które według nas stanowią o sukcesie obrony powietrznej. Zdajemy sobie sprawę, że nie jesteśmy w stanie ich rozwiązać. Pragniemy przede wszystkim zweryfikować i ujednoczyć nasze poglądy, wzbogacić je o nowe treści pozwalające na pełniejsze zrozumienie istoty tych nad wyraz złożonych problemów.

Jesteśmy zdania, że cenne uwagi towarzyszy wyrażone w formie głosu w dyskusji pozwolą nam na osiągnięcie zamierzonych celów sympozjum.

ORGANIZATORZY

.....

Wydrukowano w 15 egz.

Egz. nr 1-15 Bibl. Nauk. OZS

Wyk. ppłk Adameczyk

Druk. OH, dn. 17.3.80r.

Druk. ASG WP nr Pf-142/Pf-611/WW

Kor. E.L.

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. _____

~~47~~ 41850